

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA GAZET LOKALNYCH ZA 2024 ROK

Na koniec grudnia 2024 roku stowarzyszenie zrzeszało 62 członków: zwyczajnych, wspierających i honorowych:

- członkowie zwyczajni - 57
- członkowie wspierający - 2
- członkowie honorowi - 3

W 2024 r. stowarzyszenie przyjęło pięciu członków - Krzysztofa Nowickiego (Świecie24.pl), Marcina Nowaka (ddwłocławek.pl, ddtorun.pl), Adriana Krzanowskiego (Krosno24.pl), Jarosława Jędrkowiaka (Gostyn24.pl) i Dariusza Kuziaka (Tygodnik Siedlecki).

Rada Wydawców nie zgodziła się na przyjęcie Krzysztofa Przekopa (dziennikpowiatowy.pl), Krzysztofa Gwizdały (istotne.pl), Agaty Rucińskiej (bielskirynek.pl), Rafała Remonta (szczeciner.pl) i Jacka Kałuży (gazetawielicka.pl).

W 2024 ze Stowarzyszenia Gazet Lokalnych wystąpił Artur Wilgucki (Tygodnik Podkarpacki), jego decyzja podyktowana była wyłącznie przyczynami osobistymi.

FINANSE

Stan konta podstawowego SGL na 31 grudnia 2024 wyniósł **55 188,05 PLN i 29 219,99 EUR** (przy kursie 31.12.2024 w wysokości 4,2730 daje to 124.857,01 zł i razem **180.045,06 zł**)

1. Aktywa SGL na koniec grudnia 2024 wyniosły 267 921,14 zł (na koniec 2023 – 771.897,84 zł). Pasywa - jw.
 2. Przychody z działalności statutowej na koniec grudnia 2024 wyniosły 891 798,38 zł (rok wcześniej - 881.369,12 zł)
 3. Strata za 2024 rok wyniosła - 287 215,16 zł (rok wcześniej był zysk 179.613,62 zł).
WAŻNE: Stara wynika z przesunięć w rozliczeniach projektów prowadzonych przez SGL, część kosztów poniesionych w 2024 roku finansowanych jest z transz płatnych w 2025)
 3. Przychód z prowizji Biura Reklamy Gazet Lokalnych wyniósł 115.168,82 zł (rok wcześniej: 149.008,63 zł)
Przychód ze składek: 3.450 zł
Przychód z opłat za promocję: 43.289 zł
- KOSZTY:**
1. Wynagrodzenia i pochodne, badania pracownicze 142.659,10 zł
 2. Umowy cywilne 191.203,99 zł (prawie 100 proc. to projekty)
 3. Księgowość 33.182,01 zł
 4. Czyszczenie - biuro w Warszawie 12.370,45 zł
 5. Usługi informatyczne 3.723,55 zł
 5. Oprogramowanie, drobny sprzęt komputerowy, odnowienie rocznej subskrypcji gazetylokalne.pl, materiały i sprzęt biurowy 2.004,90 zł
 6. Opłaty bankowe i inne administracyjne 1.732,26 zł
 7. Wyjazdy służbowe 4.630,32 zł
 8. SGL Local Press 100.842,91 zł

9. Zwyczajne Walne Zebranie + Posiady 31.474 zł

10. Szkolenia: 5.600 zł

TRZY GŁÓWNE DZIAŁANIA LOBBYSTYCZNE RADY WYDAWCÓW

1. Likwidacja samorządówek. Działaliśmy na poziomie rządowym (spotkania ministerialne), sejmowym (posłowie) i pozarządowym (organizacje społeczne). Po zmianie władzy udało się znaleźć sprzymierzeńców, którzy holują ten projekt na poziomie politycznym. Decyzja o zakazie może zapaść tylko na poziomie rządowym, więc wymaga decyzji politycznej. Tu skupiły się nasze działania. Zapisy znalazły się w ustawie medialnej, wciąż są udoskonalane. Nasi sprzymierzeńcy w tej sprawie to dziś Ministerstwo Kultury, grupa „młodych” posłów PO, Lewica oraz premier. Wpisanie zakazu do ustawy medialnej to jego osobista decyzja i póki on jej nie zmieni, są szanse na jego wejście w życie od września. Projekt ustawy będzie opublikowany w marcu, i przekazany do konsultacji. Na tym poziomie my, wydawcy, musimy być bardzo aktywni.

2. Program wsparcia mediów lokalnych. Przez pierwsze miesiące 2024 szukaliśmy w Sejmie sprzymierzeńca, który wrzuci projekt w przestrzeń polityczną. Udało się ich znaleźć. Na ich prośbę przygotowaliśmy założenia do ustawy o programie wsparcia i je opublikowaliśmy. Prace nad programem trwają w ministerstwie (ich stan omówimy na Walnym).

3. Prawa pokrewne. Pierwszy projekt implementacji był katastrofalny dla branży. Lipcowy protest mediów (był bardzo duży opór wielkich redakcji, ostatecznie protest doszedł do skutku, bo zagroziliśmy – w imieniu wydawców lokalnych - wspólnie z Wirtualną Polską, że przeprowadzimy go sami). Udał się i w sumie my daliśmy mu masę (małych wydawców uczestniczyło ponad 300). Po spotkaniu z premierem powstał projekt zgodny z naszymi interesami, nie bigtechów. Jesienią Repropol próbował porozumieć się z ZPWC i przystąpić do negocjacji wspólnym frontem. Nie udało się, ponieważ ZWPC chciał 80 procent tortu. Repropol przystąpił do negocjacji z Google, proces jest w trakcie.

WYDARZENIA (chronologicznie)

Styczeń 2024

- Rozpoczęcie rozmów z SML na temat utworzenia Klastra Mediów Lokalnych.
- Towarzystwo Dziennikarskie zaoferowało pomoc w walce z samorządówkami. TP przygotowało monitoring mediów samorządowych przed wyborami 7 kwietnia. Raport z monitoringu został opublikowany, był omawiany przez media branżowe i ogólnoinformacyjne.
- Szkolenie online z Google Analytics 4.

Luty 2024

- Spotkanie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego ws. sytuacji mediów lokalnych.
- Rekrutacja do projektu klimatycznego „Climate storytelling in local media”.

Marzec 2024

- Gala SGL Local Press 2023.
- Zjazd Wydawców w Białobrzegach, Zwyczajne Walne Zebranie 15.03.2024.
- Szkolenie „Social media dla redakcji” - podczas zjazdu, 15.03.2024, Agnieszka Rutkowska.

- Udział w IX Europejskim Kongresie Samorządów w Mikołajkach.

Kwiecień 2024

- Oświadczenie Rady Wydawców Stowarzyszenia Gazet Lokalnych ws. administracyjnych prób ingerencji w wolność słowa.
- Zakończenie projektu „Audytory wyborczy sieci mediów lokalnych”.
- Koniec projektu „KLAFTER”. Po wynegocjowaniu warunków umowy, SML przestało się kontaktować.
- Przyjęcie do SGL Krzysztofa Nowickiego, wydawcy portalu Świecie24.pl.

Maj 2024

- Spotkanie z prezesem Wirtualnej Polski Jackiem Świdorskim, poświęcone informacjom dot. wejścia WP na rynek lokalny.
- Skarga do NIK ws. samorządówek. Izba odpowiedziała ogólnikowo, że „przygląda się tej tematyce”.
- Szkolenie online w ramach projektu klimatycznego pt. „O widocznych skutkach zmian klimatu w Polsce”.
- Szkolenie online w ramach projektu klimatycznego pt. „Szturm na Europejski Zielony Ład. Polityka rolna, dezinformacja i protesty rolników ”.
- Przyjęcie do SGL Marcina Nowaka, wydawcy portalu ddwłocławek.pl i ddtorun.pl.

Lipiec 2024

- Przeprowadzka biura SGL z Foksal na Słupecką 6, do siedziby redakcji Polityki.
- Wielka akcja protestacyjna polskich mediów przeciw formie w jakiej implementowano dyrektywę o prawach pokrewnych, pod hasłem „Politycy! Nie zabijajcie polskich mediów”.
- Skarga do Ministerstwa Rolnictwa ws. przetargu na świadczenie usługi związanej z zakupem przestrzeni reklamowej w prasie drukowanej ogólnopolskiej i regionalnej.
- Spotkanie z przewodniczącym sejmowej podkomisji ds. mediów na temat programu wsparcia mediów lokalnych i samorządówek.
- Spotkanie w Sejmie ws. ustawy o wsparciu mediów lokalnych oraz ws. nowelizacji ustawy o prawie autorskim.
- Spotkanie z Prezesem Rady Ministrów ws. nowelizacji ustawy o prawie autorskim.
- Odmowa przyjęcia do SGL Krzysztofa Przekopa, wydawcy portalu dziennikpowiatowy.pl, Krzysztofa Gwizdały (istotne.pl) i Agaty Rucińskiej (bielskirynek.pl).
- Przyjęcie do SGL Adriana Krzanowskiego, wydawcy portalu Krosno24.pl, Jarosława Jędrkowiaka (Gostyn24.pl) i Dariusza Kuziaka (Tygodnik Siedlecki).

Sierpień 2024

- Zgłaszanie uwag do ustawy medialnej ws. zakazu samorządówek.
- Pismo do UOKiK ws. koncentracji na rynku mediów: podważaliśmy zasadność przyznawania możliwości zarządzania prawami autorskimi ZPWC (Związek Pracodawców Wydawców Cyfrowych).
- Udział w Forum Prawa Autorskiego.
- Zakończenie projektu klimatycznego „Climate storytelling in local media”.
- Patronat SGL nad Medalem Wolności Słowa.

Wrzesień 2024

- Posiady w Mikoszewie, 19-21.09.2024. Dyskusja nad zmianami w regulaminie SGL Local Press.

- Udział w posiedzeniu sejmowej podkomisji medialnej ws. ustawy medialnej (samorządówki) i zgłoszenie naszego stanowiska.
- Oświadczenie pięciu organizacji wydawców ws. samorządówek.
- Rozpoczęcie projektu klimatycznego „To place more climate-related stories covering communities’ problems and solutions for them in local media”.

Październik 2024

- Pismo UOKiK w związku z działaniami META, które mogły naruszać ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów lub Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- Przygotowanie i opublikowanie przez SGL założeń do ustawy o Programie Wsparcia Mediów Lokalnych.
- Odmowa przyjęcia do SGL Rafała Remonta, wydawcy portalu szczeciner.pl i Jacka Kałuży, gazetawielicka.pl.
- Szkolenie online w ramach projektu klimatycznego pt. „Zielona polityka przemysłowa w Polsce i Europie”.

Listopad 2024

- Spotkanie z ZPWC i Repropolem ws. negocjacji z Google.
- Apel w sprawie regulacji dotyczących SLAPP-ów.

Grudzień 2024

- Zakończenie projektu klimatycznego „To place more climate-related stories covering communities’ problems and solutions for them in local media”.
- Patronat SGL nad konkursem Grand ESG.
- Ogłoszenie kolejnej edycji konkursu SGL Local Press.

Program SGL Media dla Demokracji w 2024 roku, projekty zagraniczne i polskie

1. „Blżej Białorusi – wsparcie redakcji mediów regionalnych”

Projekt skoncentrowany na bezpośrednim wsparciu 12 niezależnych mediów lokalnych pozostających w Białorusi lub pracujących na emigracji poprzez organizację konkursu „Regionalny dziennikarz 2024” i przeprowadzeniu szeregu redakcyjnych akcji społecznych i promocyjnych. Partnerem jest nadal Stowarzyszenie Wydawców Regionalnej Prasy ”Zjednoczone Media” (SWRP), Białoruś.

Okres realizacji projektu: czerwiec – listopad 2024.

2. „Audytor wyborczy sieci mediów lokalnych”

Stowarzyszenie zakończyło projekt wspierający niezależne media lokalne w kontroli wyborów na poziomie lokalnym. Zakończyliśmy część edukacyjną, realizowaną w ramach Akademii Audytora i część redakcyjną – seria płatnych materiałów wzmocniona wsparciem grupy mentorów.

Projekt "Audytor wyborczy sieci mediów lokalnych" był realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy Norweskich.

Bezpośrednim opiekunem naszego projektu jest Fundacja Stocznia z Warszawy.

Okres realizacji projektu: listopad 2022 – kwiecień 2024.

3. Kim jesteśmy - SGL i niezależne media lokalne

Projekt był elementem wsparcia instytucjonalnego ze strony Fundacji Stocznia i pozwolił na realizację krótkiego filmu promującego media lokalne SGL.

Projekt był realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy Norweskich. Bezpośrednim opiekunem naszego projektu jest Fundacja Stocznia z Warszawy.

Okres realizacji projektu: luty-kwiecień 2024.

4. „Zwiększenie częstotliwości publikacji artykułów dotyczących zmian klimatycznych w mediach lokalnych” oraz 2 kolejne projekty klimatyczne

2024 rok to drugi rok współpracy z Europejską Fundacją Klimatyczną. Współpraca ma na celu podniesienie świadomości mediów i lokalnych społeczności nt. skutków zmian klimatu i możliwości im przeciwdziałania. Projekt składał się z części edukacyjnej (szkolenia online) oraz redakcyjnej – seria płatnych materiałów 25 redakcji SGL, wspartych przez grupę Osób Monitorujących oraz z 3 redakcyjnych akcji klimatycznych.

Okres trwania projektu: czerwiec 2023 – styczeń 2024 oraz luty-grudzień 2024 (w dwóch częściach).

Od stycznia 2025 r. SGL prowadzi kolejną edycję projektu.

5. „Rentowność mediów”

W październiku 2023 r. odnowiliśmy współpracę z Fojo Media Institute ze Szwecji w ramach małego projektu, trwającego do czerwca 2024 r., którego celem było wypracowanie dużego, kilkuletniego programu wsparcia mediów krajów bałtyckich, w tym mediów lokalnych w Polsce.

W efekcie partnerzy: FOJO Media Institute ze Szwecji, SSE Riga z Łotwy i SGL z Polski złożyli do Komisji Europejskiej wnioski na 2-letnie dofinansowanie. Ogłoszenie wyników nastąpi w sierpniu 2025.

6. Grupa d.s. wyzwań cyfrowych

Od 2020 r. SGL należy do w/w grupy, wspieranej przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności. Grupa złożona w kilkunastu polskich organizacji pozarządowych koncentrowała się wokół tematu dezinformacji cyfrowej. Spotkania lub szkolenia on-line średnio raz na miesiąc; od 2022 r. spotkania odbywają się raz na pół roku.

7. SGL złożyło wnioski o dofinansowanie do Narodowego Instytutu Wolności, w programie PROO 1b. Ogłoszenie wyników nastąpi w marcu 2025.

Wszystkie zrealizowane projekty zostały sprawozdane i rozliczone w terminie. W 2024 r. w biurze Stowarzyszenia odbyły się 2 wizyty sponsorów, monitorujące zarówno część merytoryczną, jak i finansową prowadzonych projektów.